Облікова картка ДіР

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0226U000871

Державний реєстраційний номер: 0122U201252

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-01-2026

II. Етап виконання ДіР

Номер етапу: 4

Назва етапу: Узагальнення історичного досвіду у розвитку науки, освіти і культури Слобідської України на тлі розвитку України у цілому протягом другої половини XIX – початку XXI ст.

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 10.2025

Вид звітного документа: Остаточний звіт

III. Відомості про виконавця ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380577076634

IV. Відомості про співвиконавців ДіР

V. Відомості про замовника ДіР

Повне найменування юридичної особи (або ПІБ фізичної особи): Національний технічний університет "Харківський політехнічний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02071180

Місцезнаходження: вул. Кирпичова, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Розмір організації:

Телефон: 380577076634

VI. Джерела, напрями та обсяги фінансування ДіР

Підстава для проведення ДіР: 43 - Власна ініціатива (якщо ДіР виконується з власної ініціативи за кошти виконавця або безкоштовно)

Напрям фінансування: 2.1 - Фундаментальні дослідження

Джерела фінансування

7706 - Безоплатно (договір про науково-технічне співробітництво, тощо)

VII. Відомості про ДіР

Назва роботи українською:

Розвиток науки, освіти та культури Слобідської України другої половини XIX – початку XXI ст.

Назва роботи англійською:

Development of science, education and culture of Sloboda Ukraine in the second half of the 19th - beginning of the 21st century

Реферат українською:

У межах IV етапу НДР виконано такі основні завдання та отримано результати: 1. Проведено систематичний аналіз наукової літератури, монографій і статей, присвячених історії та сучасним здобуткам Слобожанщини.2. Виокремлено ключові напрями дослідження: наукові відкриття, педагогічні інновації, культурні надбання регіону. 3. Сформовано джерельну базу для критичного аналізу: опрацьовано рукописи, листування, наукові статті та архівні матеріали бібліотек і музеїв Харкова. 4. Виявлено низку маловідомих фактів, що дозволили глибше оцінити внесок видатних учених, освітян і митців. 5. Проаналізовано діяльність провідних освітніх закладів, культурних центрів і наукових установ Слобожанщини. 6. Опубліковано статті у вітчизняних та міжнародних наукових виданнях, зокрема у журналах, що входять до баз Scopus та Web of Science. 7. Вивчено творчість видатних митців Слобожанщини та визначено їхній внесок у розвиток українського і світового мистецтва. 8. Досліджено соціально-економічні, політичні та культурні умови, які сприяли формуванню унікального наукового й освітнього середовища регіону. 9. Репрезентовано результати досліджень на всеукраїнських і міжнародних конференціях та семінарах; підготовлено доповіді з детальним описом здобутків. 10. Проведено публічні лекції для широкої аудиторії (проф. Тверитникова О.Є., Красіков М.М., проф. Робак І.Ю., доц. Дворкін І.В., Телуха С.С.), організовано поширення результатів через цифрові платформи (освітні платформи, майстер-класи, вебінари, соціальні мережі).11. Забезпечено міжнародну співпрацю: результати досліджень були розміщені на освітньо-науковому порталі «Коперніко», що дало змогу представити напрацювання проєкту у світовому науковому просторі та поширити їх у відкритому доступі.

Реферат англійською:

Within the framework of the IV stage of the research, the following main tasks were completed and the results obtained: 1. A systematic analysis of scientific literature, monographs and articles devoted to the history and modern achievements of Slobozhanshchyna was carried out. 2. Key areas of research were identified: scientific discoveries, pedagogical innovations, cultural heritage of the region. 3. A source base for critical analysis was formed: manuscripts, correspondence, scientific articles and archival materials of Kharkiv libraries and museums were processed. 4. A number of little-known facts were identified, whichallowed a deeper assessment of the contribution of outstanding scientists, educators and artists. 5. The activities of leading educational institutions, cultural centers and scientific institutions of Slobozhanshchyna were analyzed. 6. Articles were published in domestic and international scientific publications, in particular in journals included in the Scopus and Web of Science databases. 7. The work of outstanding artists of Slobozhanshchyna was studied and their contribution to the development of Ukrainian and world art was determined. 8. The socio-economic, political and cultural conditions that contributed to the formation of the unique scientific and educational environment of the region were studied. 9. The results of the research were presented at all-Ukrainian and international conferences and seminars; reports with a detailed description of the achievements were prepared. 10. Public lectures were held for a wide audience (Prof. Tveritnikova O.E., Krasikov M.M., Prof. Robak I.Yu., Assoc. Prof. Dvorkin I.V., Telukha S.S.), and the dissemination of the results through digital platforms was organized (educational platforms, master classes, webinars, social networks). 11. International cooperation was ensured: the research results were posted on the educational and scientific portal Copernicus, which made it possible to present the project.

Індекс УДК:001(091), 930.85(477):008, 94(477), 930.85-008

Коди тематичних рубрик: 12.09.09, 13.09.25, 03.19.21, 03.29.09

Керівники роботи

Власне Прізвище Ім'я По-батькові: Тверитникова Олена Євгенівна

Науковий ступінь: д. і. н.

Вчене звання: професор

Ідентифікатор ORCID ID:

Додаткова інформація:

VIII. Наукова (науково-технічна) продукція (НТП)

Назва НТП українською: Узагальнення історичного досвіду у розвитку науки, освіти і культури Слобідської України на тлі розвитку України у цілому протягом другої половини XIX – початку XXI ст

Назва НТП англійською: Generalization of historical experience in the development of science, education and culture of Slobodsk Ukraine against the background of the development of Ukraine as a whole during the second half of the 19th - early 21st centuries

НТП, яку передбачалося створити: Створено

Причини, через які НТП не було створено:

Отримані результати: Інше (Публікація наукових робіт та матеріалів для навчання)

Галузь застосування: Історія науки і техніки

Реєстраційний номер картки технології:

Опис НТП: Регіон Слобожанщини здавна відігравав провідну роль у науковому, освітньому та культурному розвитку України. Упродовж 2024 року на кафедрі українознавства, культурології та історії науки зусиллями викладачів та аспірантів тривало виконання систематизованого дослідження досягнень ключових діячів регіону в цих сферах. Завдання передбачали аналіз джерел, написання наукових праць, участь у конференціях та репрезентацію результатів дослідження. Дослідження підтвердило унікальну роль Слобожанщини у розвитку української науки, освіти та культури. Регіон був і є осередком формування наукової думки, педагогічних інновацій і творчих досягнень завдяки сприятливим соціально-культурним умовам та концентрації видатних особистостей. Досягнення науковців. Видатні слобожанські вчені зробили значний внесок у глобальну науку. Їхні досягнення у сферах астрономії, історії, хімії та біології стали основою сучасних міждисциплінарних досліджень. Слобожанщина традиційно була центром освіти, що підтверджується діяльністю Харківського університету та інших навчальних закладів. Саме тут впроваджувались прогресивні педагогічні методики, спрямовані на інтеграцію науки та практики. Культурна спадщина: митці регіону створили неповторну спадщину, яка стала основою для подальшого розвитку української літератури та мистецтва. Їхня творчість гармонійно поєднувала національні традиції з інноваційними підходами.

Соціально-економічна спрямованість НТП: Інше (Збереження історичної пам'яті, формування національної ідентичності, розвиток гуманітарних наук і підвищення якості освіти)

Вплив НТП на довкілля:

Впровадження НТП: Інше (Остаточний звіт з 4 етапу НДР)

Практична реалізація НТП

Початок етапу: 01.2025

Закінчення етапу: 10.2025

Споживачі продукції: Заклади вищої освіти, науково-дослідні інститути, музеї, архіви, культурні центри, викладачі і студенти гуманітарних спеціальностей, а також широка громадськість, зацікавлена в збереженні та популяризації культурної спадщини Слобожанщини

Перспективні ринки: Освітній сектор України та Європи, культурно- наукові інституції, міжнародні дослідницькі центри з історії Східної Європи, архівні та музейні установи, а також видавничі платформи для популяризації результатів досліджень

Характер співробітництва з інвестором

Потрібний обсяг інвестицій, тис. грн.:

Права, що надаються інвестору після завершення роботи:

Наявність бізнес-плану:

Техніко-економічне обгрунтування:

Потенціальний обсяг продажу, тис. грн.:

Очікуваний термін окупності (років):

Додаткова інформація:

IX. Бібліографічний опис

1. Гутник М.В. Газифікація та електрифікація Німеччини наприкінці XIX – на початку XX ст. (на прикладі міста Ганновер). Історія науки і біографістика, 2025, с.1-21, doi.org/10.31073/istnauka202501-01

2. Дворкін І.В. Роль науковців у становленні та розвитку музейної справи у Києві (XIX – початок XX ст.). Вісник гуманітарних наук. 2025.7. https://hvisnyk. com.ua/index.php/home/article/view/67/65

3. Журило Д. Ю. Про внесок академіка Миколи Павловича Барабашова в відкриття Харківського планетарію. Вісник науки та освіти. №2, 2025. С. 1567-1581. https://doi.org/10.52058/2786-6165-2025-2(32)-1568-1581

4. Журило Д. Ю. Про науковий внесок Василя Івановича Альбіцького в питання дослідження теплових параметрів безперервного лиття. Вісник науки та освіти. № 6, 2025. С. 2388-2402. https://doi.org/10.52058/2786- 6165-2025-5(35)-2388-2402

5. Журило Д. Ю. Про початок викладання креслення та нарисної геометрії в Харківському практичному технологічному інституті на прикладі службовій діяльності професорів Василя Альбіцького та Григорія Латишева. Актуальні питання у сучасній науці № 6 (36) 2025. https://doi.org/10.52058/2786-6300-2025-6(36)-1381-1394

6. Кондратьєв В.Ю. Розвиток кібербезпеки у світі: друга половина XX століття - Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Історичні науки - https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/1.51

7. Макаренко П.О Цифрова трансформація державних послуг: історія створення платформи "Дія" та порівняльний аналіз міжнародних аналогів (2019–2022 рр.) / П. О. Макаренко // Studies in history and philosophy of science and technology. - 2025. - Vol. 34, № 1. - С. 154-170. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/studhphst_2025_34_1_17

8. Меньшиков С. О. Турбінобудування України у 1940–1970-х роках: Яків Ісідорович Шнеє. Вісник гуманітарних наук. 2025. №6. https://doi.org/10.5281/zenodo.15316446

9. Мотенко Я.В. Російська літературна фантастика як інструмент інформаційної війни. Українознавчий альманах.2025. Вип.36.С.112-118 DOI: https://doi.org/10.17721/2520-2626/2025.36.14

10. Новгородов Д. В. Вплив радянської тоталітарної ідеології на архітектурну трансформацію Харкова 30–50-х років XX століття. Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Том 36 (75) № 2, 2025. С. 102–109. DOI https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/2.15

11. Тверитникова О.Є., Войтюк О.С. Внесок академіка Я.С. Айзенберга у розвиток космічних систем керування в Україні і світі. Космічні науки і технології, № 31(3). С. 69-81.

12. Fradkina N, Tytar O. Philosophical-anthropological and historical-cultural aspects of the educational activities of Kh.D. Alchevska (to the 185th anniversary of her birth).-№ 12(2025): Вісник гуманітарних наук (подано до друку) https://h-visnyk.com.ua/index.php/home/index

13. Gutnyk M., Kondratiev V. Smart Grid in Ukraine: Experience and Prospects. 2024 IEEE 9th International conference on energy smart systems. October 29- 31.

14. Haidamachuk O. 'Emergency Grab Bag' in Ukrainians's Memories about the Russian-Ukrainian war. Almanac of Ukrainian Studies. 2025. Issue 36. Kyiv: Milenium. 26-39. https://ukralmanac.knu.ua/index.php/ua/article/view/573

15. Shyshkina, Yevheniia The Formation ofthe Russkiy Mir Propaganda Content: Evolution from "Soft" to "Hard" Power (2006-2014). The Bulletin of Humanities. 7. 2025. https://doi.org/10.5281/zenodo.15479708

16. Shyshkina, Yevheniia Information Technologies in Political Propaganda: the Case of the Russian-Ukrainian Information War (2014–2022). V. I. Vernadsky Taurida National University Vol. 36 (75). № 2, 2025. PP. 269-273 https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/2.39

17. Tverytnykova O. Cultural and historical heritage of Kharkiv: the electrotechnical building of NTU “Studies in history and philosophy of science and technology. 2025. № 34(1). C 74-83. DOI:10.15421/272508

18. TVERYTNYKOVA, T. DROZDOVA, H. SALATA, N. BACHYNSKA, T. KOLISNYK. INFORMATION TECHNOLOGIES AS A METHOD FOR SUPPORTING THE QUALITY MANAGEMENT SYSTEM OF LIBRARY AND ARCHIVAL INSTITUTIONS. Вісник НТУ «ХПІ». Серія: Нові рішення у сучасних технологіях. № 3 (25). 2025

19. Valeriy Gorobets, Aivars Aboltins , Adolfs Rucins , Mycola Tkachenko , Mykola Masiuk , Viktor Trokhaniak, Dmytro Zhurylo, Volodymyr Kuvachov, Anush Balian PARAMETRIC OPTIMIZATION OF CURVILINEAR CONFUSER-TYPE CHANNEL. Engineering for Rural Development (2025), 24, pp. 615-621 Jelgava, 21.-23.05.2025. P. 615 – 621. https://www.iitf.lbtu.lv/conference/ proceedings2025/Papers/TF131.pdf

20. Zhurylo D., Levchenko V. & Zhurylo O. POST-WWI RELATIONS OF SOVIET RUSSIA AND THE REPUBLIC OF POLAND: Technical, Economic, and Political Aspects. ICON: Journal of the International Committee for the History of Technology 30, no 1 (2025): S. 59–79. https://doi.org/10.11590/icon.2025.1.03

X. Заключні відомості

Керівник юридичної особи

Марченко Андрій Петрович
д. т. н., професор, 05.05.03

Перелік осіб-виконавців

Гайдамачук Ольга Володимирівна
(к. філол. н., 09.00.04)

Гутник Марина Валеріївна
(к. і. н., доц., 07.00.07)

Дворкін Ігор Володимирович
(к. і. н., доц., 07.00.01)

Журило Дмитро Юрійович
(к. т. н., доц., 05.16.04)

Заверійшенко Микола Петрович
(аспірант, 032)

Кабачек Володимир Вікторович
(к. і. н., доц., 07.00.01)

Красіков Михайло Михайлович
(к.філол.н., професор, 10.01.08)

Ларін Андрій Анатолійович
(к. т. н., професор)

Маліков Василь Васильович
(к. і. н., 07.00.05)

Мотенко Ярослав Володимирович
(к. і. н., доц., 07.00.01)

Радогуз Сергій Анатолійович
(к. і. н., доц., 07.00.07)

Савченко Леонід Петрович
(к.і.н., професор, 07.00.01)

Скляр Володимир Миколайович
(д.і.н., професор, 09.00.12)

Телуха Світлана Сергіївна
(к. і. н., доц., 07.00.01)

Фрадкіна Наталя Володимирівна
(к. філос. н., доц., 09.00.12)

Шишкіна Євгенія Костянтинівна
(к. і. н., доц., 07.00.06)

Відповідальний за підготовку облікових документів

Гуренко Юлія Іванівна

Телефон

0506098392

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна